

2013 YILINDA UYGULANACAK ASGARİ ÜCRET TUTARLARI BELLİ OLDU

ÖZET : 2013 yılında 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 32,62 (otuziki altmışiki) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 34,05 (otuzdört sıfır beş) Türk Lirası olarak tespitine karar verildi.

29 Aralık 2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 27/12/2012 tarihli ve 2012/1 sayılı ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI'nda 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesi gereğince, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin asgari ücretini tespit etmekle görevli Asgari Ücret Tespit Komisyonu, 4/12/2012 tarihinde başladığı çalışmalarını 27/12/2012 tarihine kadar sürdürmüş ve yaptığı dört toplantı sonucunda;

- 1) Milli seviyede tek asgari ücret tespitine, oybirliğiyle,
 - 2) 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 32,62 (otuziki altmışiki) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 34,05 (otuzdört sıfır beş) Türk Lirası olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oy çokluğuyla,
 - 3) 16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 27,97 (yirmiyedidoksanyedi) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 29,25 (yirmidokuzyirmibeş) Türk Lirası olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oy çokluğuyla,
 - 4) İş bu Kararın, 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanan Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 11 inci maddesi gereğince Resmî Gazete'de yayımlanmasına oy birliğiyle,
- karar verildiği belirtilmiştir.

Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından yapılan hesaplama göre 1/1/2013-30/6/2013 ile 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında asgari ücretin net hesabı ve işverene maliyeti aşağıdaki gibidir.

ASGARİ ÜCRETİN NET HESABI VE İŞVERENE MALİYETİ

01.01.2013-30.06.2013

**16 YAŞINI DOLDURMUŞ İŞÇİLER İÇİN
ASGARİ ÜCRETİN NETİNİN HESABI (TL/AY)**

ASGARİ ÜCRET	978,60
SSK PRİMİ % 14	137,00
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	9,79
GELİR VERGİSİ %15	51,37
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,40
DAMGA VERGİSİ % 06,6	6,46
KESİNTİLER TOPLAMI	204,62
NET ASGARİ ÜCRET	773,98

İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	978,60
SSK PRİMİ % 14.5 (İşveren Payı)	141,90
İŞVEREN İŞSİZLİK SİGORTA FONU % 2	19,57
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.140,07

**16 YAŞINI DOLDURMAMIŞ İŞÇİLER İÇİN
ASGARİ ÜCRETİN NETİNİN HESABI (TL/AY)**

ASGARİ ÜCRET	839,10
SSK PRİMİ % 14	117,47
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	8,39
GELİR VERGİSİ %15	33,59
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,40
DAMGA VERGİSİ % 06,6	5,54
KESİNTİLER TOPLAMI	164,99
NET ASGARİ ÜCRET	674,11

İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	839,10
SSK PRİMİ % 14.5 (İşveren Payı)	121,67
İŞVEREN İŞSİZLİK SİG.FONU % 2	16,78
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	977,55

KAPICILAR İÇİN ASGARİ ÜCRETİN HESABI VE İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

(Not : Kapıcılar, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23. maddesi gereğince Gelir Vergisinden, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun (2) Sayılı Tablonun IV. bölümünün (34) numaralı fıkrası gereğince Damga Vergisinden muaf tutulmaktadır.)

NET ASGARİ ÜCRETİN HESABI

ASGARİ ÜCRET	978,60
SSK PRİMİ % 14	137,00
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	9,79
KESİNTİLER TOPLAMI	146,79
NET ASGARİ ÜCRET	831,81

İŞVERENE MALİYETİ

ASGARİ ÜCRET	978,60
SSK İŞVEREN PRİMİ % 14.5	141,90
İŞSİZLİK SİG.FONU % 2	19,57
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.140,07

Not : 5083 Sayılı Kanunun 2. maddesi uyarınca; Türk Lirası değerlerin yeni Türk Lirasına dönüşüm işlemlerinin ve Yeni Türk Lirası cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında ve ödeme aşamalarında yarım Kuruş ve üzerindeki değerler bir Yeni Kuruşa tamamlanır; yarım Yeni Kuruşun altındaki değerler dikkate alınmamıştır.

(*) Gelir Vergisi Hesaplamasında; 193 Sayılı G. V. Kanununun 32 maddesi uyarınca işçinin, bekar ve çocuksuz olduğu ve sadece kendisi dikkate alınarak, Asgari Geçim İndirimi uygulanmıştır.

(**) Net ele geçen asgari ücrete 73,40 TL asgari geçim indirimi ilave edilmiştir.

(***) 5510 sayılı Kanunun 81. maddesinin (ı) bendine göre, bentde belirtilen şartları sağlayan işverenlere, SGK primi işveren payında 5 puanlık indirim öngörüldüğünden hesaplamalar buna göre yapılmıştır. Gerekli şartları sağlamayan işverenler için, SGK primi işveren payı %19,5'dir.

ASGARİ ÜCRETİN NET HESABI VE İŞVERENE MALİYETİ

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ / İSTATİSTİK DAİRESİ TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

01.07.2013-31.12.2013

16 YAŞINI DOLDURMUŞ İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİNİN HESABI (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	1021,50
SSK PRİMİ % 14	143,01
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	10,22
GELİR VERGİSİ %15	56,84
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,40
DAMGA VERGİSİ % 06,6	6,74
KESİNTİLER TOPLAMI	216,81
NET ASGARİ ÜCRET	804,69

İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	1021,50
SSK PRİMİ % 14,5 (İşveren Payı)	148,12
İŞVEREN İŞSİZLİK SİGORTA FONU % 2	20,43
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.190,05

16 YAŞINI DOLDURMAMIŞ İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİNİN HESABI (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	877,50
SSK PRİMİ % 14	122,85
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	8,78
GELİR VERGİSİ %15	38,48
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,40
DAMGA VERGİSİ % 06,6	5,79
KESİNTİLER TOPLAMI	175,90
NET ASGARİ ÜCRET	701,60

İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	877,50
SSK PRİMİ % 14,5 (İşveren Payı)	127,24
İŞVEREN İŞSİZLİK SİG.FONU % 2	17,55
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.022,29

KAPICILAR İÇİN ASGARİ ÜCRETİN HESABI VE İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

(Not : Kapıcılar, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23. maddesi gereğince Gelir Vergisinden, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun (2) Sayılı Tablonun IV. bölümünün (34) numaralı fıkrası gereğince Damga Vergisinden muaf tutulmaktadır.)

NET ASGARİ ÜCRETİN HESABI

ASGARİ ÜCRET	1021,50
SSK PRİMİ % 14	143,01
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	10,22
KESİNTİLER TOPLAMI	153,23
NET ASGARİ ÜCRET	868,27

İŞVERENE MALİYETİ

ASGARİ ÜCRET	1021,50
SSK İŞVEREN PRİMİ % 14,5	148,12
İŞSİZLİK SİG.FONU % 2	20,43
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.190,05

Not : 5083 Sayılı Kanunun 2. maddesi uyarınca; Türk Lirası değerlerin yeni Türk Lirasına dönüşüm işlemlerinin ve Yeni Türk Lirası cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında ve ödeme aşamalarında yarım Kuruş ve üzerindeki değerler bir Yeni Kuruş tamamlanır; yarım Yeni Kuruşun altındaki değerler dikkate alınmamıştır.

(*) Gelir Vergisi Hesaplamasında; 193 Sayılı G. V. Kanununun 32 maddesi uyarınca işçinin, bekar ve çocuksuz olduğu ve sadece kendisi dikkate alınarak, Asgari Geçim İndirimi uygulanmıştır.

(**) Net ele geçen asgari ücrete 73,40 TL asgari geçim indirimi ilave edilmiştir.

(***) 5510 sayılı Kanunun 81. maddesinin (ı) bendine göre, bentde belirtilen şartları sağlayan işverenlere, SGK primi işveren payında 5 puanlık indirim öngörüldüğünden hesaplamalar buna göre yapılmıştır. Gerekli şartları sağlamayan işverenler için, SGK primi işveren payı %19,5'dir.

Kararın gerekçesi aşağıdaki gibidir.

“Asgari ücret, bilindiği gibi ödenmesi zorunlu olan en az ücrettir. Asgari ücretin belirlenmesini düzenleyen Asgari Ücret Yönetmeliği uyarınca, asgari ücret, pazarlık ücreti değildir.

Asgari ücretin belirlenmesi sırasında, Komisyonumuz, bu çerçevede bir karar alınması için çalışmış, işçilerin geçim şartları ve 2013 yılı enflasyon hedefi gibi faktörleri değerlendirmiştir.

İşte bu çerçevede hareket eden Komisyonumuz; 16 yaşını doldurmuş işçiler için günlük asgari ücreti; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 32,62 (otuziki altmışiki) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 34,05 (otuzdört sıfır beş) Türk Lirası olarak belirlemiştir.

16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 27,97 (yirmiyedidoksanyedi) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 29,25 (yirmidokuzyirmibeş) Türk Lirası olarak belirlenmesi Komisyonca kabul edilmiştir.

Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 11 inci maddesi gereğince, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nca belirlenen asgari ücretler, Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihi izleyen ayın ilk gününden itibaren yürürlüğe girecektir.

İŞÇİ TEMSİLCİLERİNİN ASGARİ ÜCRET KARŞI OY GEREKÇESİ

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun işveren-devlet kesimi temsilcileri, 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir aylık asgari ücretini 01 Ocak-30 Haziran 2013 tarihleri arasında brüt 978,60 ve net 773,97 lira (asgari geçim indirimi dahil), 01 Temmuz-31 Aralık 2013 tarihleri arasında ise brüt 1.021,50 lira ve net 804,69 lira (asgari geçim indirimi dahil) olarak oy çokluğuyla belirlemiştir.

Komisyonunda işçi kesimi adına görev yapan TÜRK-İŞ (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu) temsilcileri karara muhalif kalmış ve çoğunluk görüşüne aşağıdaki gerekçeyle katılmamıştır:

“Asgari ücret, işçi ve ailesinin günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak, bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücretidir. Pazarlık ücreti değildir. Asgari ücretin belirlenmesinde, diğer ücret çeşitlerinin aksine işçinin emeği değil insan olma kimliği ön plandadır. Ücretin temel insan haklarının güvencesi altında bir sosyal hak niteliğini taşıması, asgari ücretin kaynağını ve temelini oluşturmaktadır. İşçiye, ailesiyle birlikte insanca yaşaması için yeterli bir ücretin garanti edilmesidir.

Anayasanın 55 inci maddesinde ‘asgari ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur’ denilmektedir.

Asgari ücretin belirlenmesi çalışmalarında göz önünde tutulması gereken öncelikli husus, çalışanların karşı karşıya buldukları geçim koşullarıdır. Çalışanlara insan onurunun gerektirdiği yaşama düzeyini sağlamaya yetecek asgari ücretin belirlenmesi, bu işle görevlendirilen Komisyonun gözetmesi gereken temel ilke ve anayasal zorunluluktur. Ancak asgari ücret belirlenirken “çalışanların” değil ‘işverenlerin’ durumu dikkate alınmış ve talepleri belirleyici olmuştur.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, geçim koşullarını hesaplaması için Türkiye İstatistik Kurumu’na (TÜİK) görev vermiştir. Devletin resmi kurumunun Kasım 2012 tarihi itibarıyla tek işçi için hesapladığı tutar net 1.025,40 liradır. Yapılan bu hesaplamada ‘çalışanın ailesi’ dikkate alınmamıştır.

İşçi kesimi, öncelikle TÜİK tarafından belirlenen net tutarın temel alınmasını, sonradan öngörülen 2013 yılı enflasyon hedefi ile refah payı ilavesi gerektiğini, sonuç itibarıyla, bu yöntemle belirlenecek asgari ücretin önemli adım ve başlangıç olacağını Komisyonunda ifade ve talep etmiştir. Ancak devletin resmi kurumu TÜİK tarafından belirlenen tutar bile Komisyonunda görev yapan işveren-devlet kesimi temsilcileri tarafından pazarlık konusu yapılmış ve asgari ücret daha düşük belirlenerek, oy çokluğuyla kabul ve ilan edilmiştir.

Komisyonun işveren-devlet temsilcilerinin oy çokluğuyla belirlediği günlük 25,80 lira asgari ücret tutarıyla, çalışanların aileleri ile birlikte gıda, konut (kira, elektrik, su, yakıt), giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden, minimum düzeyde bile olsa, karşılaması mümkün değildir. Günlük asgari ücrete yapılan yaklaşık 1 liralık artış sonucu çalışanlar, aileleri ile birlikte -bir kez daha- yoksulluğa,

insana yakışmayan olumsuz yaşama koşullarına terk edilmiştir. Asgari ücretli çalışanlar, işveren-devlet temsilcileri tarafından sorumlusu olmadıkları ve fakat mağduru oldukları ekonomik ve sosyal politikaların bedelini yüklenmek durumunda bırakılmışlardır.

Türkiye'nin, rekabet şartlarını düşük ücret politikasıyla sağlamak doğrultusunda bir anlayışı egemen kılarak ekonomik ve sosyal kalkınmasını sağlaması yönündeki anlayış Komisyon çalışmalarına -yine-egemen olmuştur.

İşveren-devlet temsilcilerinin oy çokluğuyla belirlenen asgari ücret, G20 ülkeleri arasında yer alan ve Dünyanın 16'ncı ekonomisi olmakla iftihar edilen ülkeye yakışmamaktadır. Komisyon çalışmalarında dile getirilen ülkenin ekonomik durumuyla ilgili olumlu gelişmeler işçilerin günlük yaşantısına ve gelire yansımamıştır. Bu yaklaşım gelir eşitsizliğini ve adaletsizliği daha da büyötmektedir.

Asgari ücret ile en düşük kamu çalışanı maaşı arasında yapılacak kıyaslama, bu alanda yıllardır sürdürölen haksız ve yanlış uygulamaları, çalışanlar arasında yapılan ayrımcılığı ortaya koymaktadır. Komisyona Maliye Bakanlığı'ndan gelen bilgi, verilmesi muhtemel enflasyon zammı hariç, 2013 yılı Ocak ayında en düşük brüt memur maaşının 1.836,72 TL olduğunu göstermiştir. Komisyonun işveren-devlet kesimi temsilcilerince belirlenen asgari ücret, bu fiili durumu da dikkate almamış, çalışanlar arasında ayırım yapılmıştır. Komisyon, toplumda adalet duygusunun zedelenmesine zemin oluşturmuştur.

Komisyon tarafından alınan karar sonucu 2013 yılının ilk altı aylık döneminde asgari ücretli olarak çalışan bekar her işçi asgari geçim indirimi sonrası her ay devlete 51,38 lira gelir vergisi ödeyecektir. Asgari ücretli çalışanın üzerindeki vergi yükünün azaltılması doğrultusunda düzenleme yapması gereken siyasal iktidar "istihdamı artırmak ve işsizliği önlemek" gerekçesiyle, sigortalı çalıştıran özel sektör işverenlerinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarının Hazinece karşılanması yönünde teşvik uygulanmasını 5763 sayılı Yasayla düzenlemiştir. Böylece işverenin yüzde 19,5 olan SGK işveren primi oranı yüzde 14,5'e indirilmiştir. Bu düzenlemeyle işveren her asgari ücretli için 48,91 lira daha az prim ödeyecektir.

Diğer bir ifadeyle; asgari ücretli işçinin nafakasından kesilerek ödenen 51,38 lira vergi, devlet tarafından asgari ücretli işçi çalıştıran işverene

48,91 lira olarak geri dönmektedir. Devlet sosyal koruma görevini iktisaden zayıf olan işçiden yana kullanmamıştır.

Belirlenen bu asgari ücret, ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikaların önemli bir göstergesidir. Siyasal iktidarın ve işverenlerin çalışanlara yaklaşımının yansımasıdır.

Asgari ücretin tanımında, ‘...zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek’ ifadesi yer almaktadır.

Devletin resmi kurumu tarafından bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle belirlenen ve de pazarlık ücreti olmayan bu tutar, Komisyonunda temsil edilen işveren-devlet kesimi temsilcileri tarafından pazarlık konusu olmuş ve asgari ücret, daha başlangıçta, olması gerekenden 251,43 lira daha düşük belirlenmiştir. Böylece asgari ücret, belirlendiği andan itibaren yetersiz, çelişkili ve tutarsız olmuştur. Aile unsuru dikkate alınmadan, insana yaraşır geçim koşullarını sağlamaktan uzak olarak belirlenen asgari ücret yürürlükte olduğu her ay eksik ödenmektedir.

Türkiye, demokrasinin, işçi hak ve özgürlüklerinin, sosyal koruma uygulamalarının olmadığı, tartışma konusu edildiği ülkelerde uygulanan ücret politikalarını, asgari ücret düzeyini emsal alan yaklaşımları benimseyen bir ülke durumuna getirilmiştir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarında yer alan işçi kesimi temsilcileri olarak, yapılacak çalışmalarda şu unsurların temel alınması savunulmuştur:

- Anayasa’da yer alan “geçim şartları” yaklaşımının dikkate alınması;
- İşçinin ailesi ile birlikte günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir tutarın esas olması;
- İşçinin ve ailesinin harcama kalıbının esas alınması ve hesaplamalarda Türkiye İstatistik Kurumu verilerinin kullanılması;
- Bilimsel verilerle hesaplanan net tutarın işçinin eline geçmesinin sağlanması;
- Sanayi/tarım veya bölge, yaş, cinsiyet ayırımı yapılmadan asgari ücretin ulusal düzeyde tek tutar olması;
- İşçilerin arasında nitelik, kıdem, işin mahiyeti gibi ekonomik amaçlı değerlendirmelerin tümünden bağımsız olarak ele alınması, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal ve “insan onuruna yaraşır” bir ücret olarak kabul edilmesi;

- İşçinin satın alma gücünün ileriye dönük olarak korunabilmesi için gerekli bir iyileştirmenin ayrıca TÜİK tarafından bilimsel olarak belirlenecek tutara ilave edilmesi;
- Belirleme yapılırken en düşük devlet memuru maaşının dikkate alınması;
- Gelir dağılımında adaleti sağlamaya yönelik olarak ayrıca refahtan pay içermesi;

TÜRK-İŞ'in asgari ücret belirleme çalışmalarında savunduğu bu görüşleri Komisyon çalışmalarında yeterince dikkate alınmamıştır. Bu ilkeler temel alınmadan belirlenen asgari ücret düzeyinin yeterli ve "insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi" sağlamadığı açıktır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun işveren-devlet kesimi temsilcilerinin oy çoğunluğuyla belirlenen asgari ücrete, gerek miktar ve gerek belirleme yöntemi açısından yukarıda sıraladığımız gerekçelerle katılmıyoruz ve işçi kesimi olarak muhalif kalıyoruz."

Saygılarımızla...

